

Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021

2021 dsc 1

RHAN 1

ETHOLIADAU

Yr hawl i bleidleisio mewn etholiadau llywodraeth leol

2 Estyn yr hawl i bleidleisio mewn etholiadau llywodraeth leol

- (1) Yn adran 2 o Ddeddf 1983 (etholwyr llywodraeth leol)—
  - (a) yn is-adran (1)—
    - (i) ym mharagraff (c), yn lle “or a relevant citizen of the Union” rhodder “, a relevant citizen of the Union or (in Wales) a qualifying foreign citizen”;
    - (ii) ym mharagraff (d), ar ôl “over” mewnosoder “except in Wales (see subsection (1A))”;
  - (b) ar ôl is-adran (1) mewnosoder—

“(1A) In Wales, voting age is 16 years or over.”
- (2) Yn adran 12 o [Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 \(p. 32\)](#) (hawlogaeth i bleidleisio)—
  - (a) yn is-adran (1)(a), hepgorer “or fall within the extended franchise for Senedd elections as described in this section”;
  - (b) hepgorer is-adran (1A);
  - (c) hepgorer is-adran (1B).
- (3) Yn adran 4 o Ddeddf 1983 (hawlogaeth i fod yn gofrestredig fel etholwr llywodraeth leol)—
  - (a) yn is-adran (3)—

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, Croes Bennawd: Yr hawl i bleidleisio mewn etholiadau llywodraeth leol. (See end of Document for details)

- (i) ym mharagraff (c), yn lle “or a relevant citizen of the Union” rhodder “, a relevant citizen of the Union or (in relation to a local government election in Wales) a qualifying foreign citizen”;
- (ii) ym mharagraff (d), hepgorer “ or, if resident in an area in Wales, is 16 years of age or over”;
- (b) hepgorer is-adran (3A);
- (c) hepgorer is-adran (5B).

Gwybodaeth Cychwyn

- I1** A. 2(1)(3) mewn grym ar 20.3.2021 at ddibenion penodedig (yn ddarostyngedig i a. 3), gweler **a. 175(3)(b)**
- I2** A. 2(2) mewn grym, gweler **a. 175(5)**
- I3** A. 2(2) mewn grym ar 5.5.2022, gweler **a. 175(5)**

3 Darpariaeth drosiannol

- (1) Er gwaethaf y ffaith bod y diwygiadau a wneir gan y darpariaethau a grybwyllir yn is-adran (2) yn dod i rym yn rhinwedd adran 175(3), nid ydynt ond yn cael effaith mewn perthynas ag etholiad llywodraeth leol neu refferendwm lleol at ddibenion—
  - (a) etholiad llywodraeth leol pan gynhelir y bleidlais ar 5 Mai 2022 neu ar ôl hynny;
  - (b) refferendwm lleol a gynhelir ar 5 Mai 2022 neu ar ôl hynny.
- (2) Y darpariaethau yw—
  - (a) adran 2(1) a (3);
  - (b) adran 22;
  - (c) paragraffau 2(12), 8(3)(b), 15 ac 19 o Atodlen 2.
- (3) Yn is-adran (1), ystyr “refferendwm lleol” yw refferendwm a gynhelir o dan—
  - (a) adran 27 o Ddeddf 2000 neu yn rhinwedd rheoliadau neu orchymyn a wneir o dan Ran 2 o'r Ddeddf honno;
  - (b) adran 40 o Fesur 2011.

Gwybodaeth Cychwyn

- I4** A. 3 mewn grym ar 20.3.2021, gweler **a. 175(3)(c)**

4 Dyletswydd i hybu ymwybyddiaeth a darparu cymorth

- (1) Rhaid i brif gyngor—
  - (a) hybu ymwybyddiaeth ymysg pobl ifanc berthnasol o'r trefniadau ar gyfer cofrestru fel etholwyr llywodraeth leol sy'n gymwys iddynt;
  - (b) cymryd y camau y mae'r cyngor yn ystyried eu bod yn angenrheidiol er mwyn helpu pobl ifanc berthnasol i gofrestru fel etholwyr llywodraeth leol.
- (2) Yn yr adran hon ystyr “pobl ifanc berthnasol” yw—
  - (a) personau sy'n preswyllo yn ardal y prif gyngor sydd wedi cyrraedd 14 oed, ond sydd o dan 18 oed;

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, Croes Bennawd: Yr hawl i bleidleisio mewn etholiadau llywodraeth leol. (See end of Document for details)

- (b) personau o’r un oed—
    - (i) nad ydynt yn preswyllo yn ardal y prif gyngor, a
    - (ii) sy’n derbyn gofal gan y cyngor;
  - (c) personau o’r un oed—
    - (i) nad ydynt yn preswyllo yn ardal y prif gyngor, a
    - (ii) sy’n bersonau y mae gan y cyngor ddyletswydd i ddiogelu a hyrwyddo eu llesiant o dan adran 109 o [Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant \(Cymru\) 2014 \(dccc 4\)](#).
- (3) Yn yr adran hon, mae person yn derbyn gofal os yw’r person yn blentyn sy’n derbyn gofal at ddibenion Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Gwybodaeth Cychwyn

I5 A. 4 mewn grym ar 20.3.2021, gweler [a. 175\(3\)\(c\)](#)

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, Croes Bennawd: Yr hawl i bleidleisio mewn etholiadau llywodraeth leol.